

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2014.GODINU**

Beograd, april 2015.

S A D R Ź A J:

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	5
1. Finansijski izveštaj za 2014. godinu	5
1.1. Bilans stanja	6
1.2. Bilans uspeha	9
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	11
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu	12
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	13
1.5. Napomene uz finansijske izveštaje	14
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2014. godinu (u celini)	57
II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA	122
1. Opšti podaci.....	123
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura pravnog lica	123
3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima	124
4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo.....	128
5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite	129
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti	129
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema	130
8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima	130
9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja.....	130
10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	131
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija	131
12. Postojanje ogranaka.....	131
13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja	132

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja	133
- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan	133
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom	133
- Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.....	133
III. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA	134
IV. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA ..	134
V. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	134
VI. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	134
VII. NAPOMENA	134

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011), člana 29 i 30 Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS” broj62/2013) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2014.GODINU

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2014. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Izveštaj o ostalom rezultatu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj**

BILANS STANJA

na dan 31.12.2014.

Grupa računa	Pozicija	AOP	Napomena	u hiljadama dinara	
				Tekuća godina	Prethodna godina
OO	A. Upisani a neplaćeni kapital	0001			
	B. Stalna imovina (003+011+021+026+035)	0002		8.647.761	9.047.027
O1	I. Nematerijalna imovina (004+005+006+007+008+009)	0003	25	5.367	4.770
O10 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004			
O11 i O12 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	0005			
O13 i deo 019	3. Gudvil	0006			
O14 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007	25	5.367	4.770
O15 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
O16 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
O2	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		5.854.259	5.165.967
O20 i O21	1. Zemljište	0011	26	98.069	66.669
O22	2. Građevinski objekti	0012	26	388.179	387.943
O23	3. Postrojenja i oprema	0013	26	3.347.121	3.345.200
O24	4. Investicione nekretnine	0014	27	85	134
O25	5. Ostele nekretnine, postrojenja i oprema	0015	26	500	500
O26	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016	26	1.945.969	615.370
O27	7. Ulaganja u tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
O28	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	26	74.336	750.151
O3	III. Biološka sredstva	0019			
O30 i O31	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
O32	2. Osnovno stado	0021			
O37	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
O38	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
O4 i deo 049	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		2.788.135	3.876.290
O40 i deo 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025	28	2.542.091	3.632.400
O41 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkim poduhvatima	0026		0	
O42 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	28	590	590
deo 043 i deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim, zavisnim pravnim licima	0028			
deo 043 i deo 044 i deo 050	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
O45 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030		12.304	
O45 i deo 050	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
O46 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dopeća	0032			
O48 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	29	233.150	243.300
O5	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		0	0
O50 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
O51 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
O52 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
O53 i deo 059	4. Potraživanja od prodaje po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
O54 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039			
O55 i deo 059	6. Sporna i sumljiva potraživanja	0040			
O56 i deo 059	6. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
Z98	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			
	G. OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		5.470.214	4.275.835
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	30	368.104	462.889
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventa	0045	30	78.323	59.663
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046	30	41.728	54.208
12	3. Gotovi proizvodi	0047	30	33.191	27.302
13	4. Roba	0048	30	68.676	86.167
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049		0	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	30	146.186	235.549
20	II POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	31	1.852.097	1.680.446
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052	31	48.274	25.469
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053	31	146.211	117.046
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	0054	31	0	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	0055	31	165.707	78.440
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	31	1.380.942	1.386.256
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	31	110.963	73.235
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058	31		
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059		237.729	195.639
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	31	3.256	6.403
Z36	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061		0	

23 osim 236 do 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	32	2.836.014	1.709.723
230 I DEO 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063			
231 I DEO 239	2. kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064			
232 I DEO 239	3. kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		7.311	8.038
233 I DEO 239	4. kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
234,235,238 I DEO 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		2.828.703	1.701.685
24	VII. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	0068	33	149.385	197.099
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		268	6.050
28 OSIM 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	34	23.361	17.586
	D. UKUPNA AKTIVA=POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		14.117.975	13.322.862
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	44	37.264	79.553
	PASIVA				
	A. KAPITAL 0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)> =(0071-0424-0441-0442)	0401	36	13.238.876	12.579.679
30	A. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	35	1.884.234	1.884.234
300	1. Akcijski kapital	0403		1.865.984	1.865.984
301	2. udeli društva s ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. zadužni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409		13.371	13.371
309	8. Ostali osnovni kapital	0410		4.879	4.879
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
347 I 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413		1.282.231	1.282.231
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414			
33 osim 330	VI. NERALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DURGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potraživanja salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. Neralizvani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovni saldo računa grupe 33 osim 330)	0416			
34	VIII. Neraspoređeni dobitak 0418+0419)	0417		10.072.411	9.413.214
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418		9.413.214	8.935.485
341	2. neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419		659.197	477.729
	IX. UČESĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. Gubitak (122+123)	0421			
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	37	56.500	73.500
40	I. Dugoročna rezervisanja (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		56.500	73.500
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezerisanja za troškove obnove prirodnih bogastava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429			
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430		56.500	73.500
402 I 409	6. ostala dugoročna rezervisanja	0431			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432			
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		811	25.972
42 DO 49 (OSIM 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		821.788	643.711
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		471	
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445			
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446			
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja nemenjenih prodaji	0448			
424,425,426 I 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	39	471	
430	II. PRIMENENI AVANSI, DEPOZITI I KUCIJE	0450		22.522	12.309

43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	O451	40	476.946	404.855
431	1. Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	O452		0	
432	2. Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu	O453		64.593	55.541
433	3. Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	O454		0	
434	4. Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	O455		92.161	12.256
435	5. Dobavljači u zemlji	O456		272.823	309.606
436	6. Dobavljači u inostranstvu	O457		46.858	26.941
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	O458		511	511
44,45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	O459	41	237.970	196.289
47	V. OBAVEZE PO OSOVU POREZA NA DODATNU VREDNOST	O460		20.788	2.173
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	O461	42	60.927	25.822
49 osim 498	VII Pasivna vremenska razgraničenja	O462	43	2.164	2.263
	D. GIBITAK IZNAD VREDNOSTI KAPITALA				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463)>0)>0	O463		14.117.975	13.322.862
89	E. VANBILANSNA PASIVA	O464	44	37.264	79.553

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

M.P.

Zakoniti zastupnik

AK

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

Grupa računara	Pozicija	AOP	Napomena	u hiljadama dinara	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65 osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		5.943.347	5.584.477
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	5	484.349	413.668
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003	5	51	556
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004	5	505	4.626
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005	5	0	
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5	22.356	13.389
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	439.249	368.445
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	22.188	26.652
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	6	5.341.607	5.080.002
610	1. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010	6	24.212	24.211
611	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011	6	86.291	82.564
612	3. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	6	0	
613	4. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	6	456.487	468.030
614	5. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	6	4.550.815	4.358.250
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	6	223.802	146.947
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	7	117.391	90.807
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55 i 62 i 63	IV. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)	1018		4.388.892	4.195.701
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	1019	9	376.982	321.474
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	1020	8	28.231	16.934
630	3. Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1021		8.929	17.471
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1022		15.518	8.262
51 osim 513	5. Troškovi materijala	1023	10	492.639	481.467
513	6. Troškovi goriva i energije	1024	11	1.258.985	1.212.671
52	7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični troškovi	1025	12	783.370	783.483
53	8. Troškovi proizvodnih usluga	1026	13	546.114	524.995
540	9. Troškovi amortizacije	1027	14	595.186	547.533
541 do 549	10. Troškovi dugoročnih rezervisanja	1028			
55	11. Nematerijalni troškovi	1029	16	357.258	350.221
	V. POSLOVNI DOBITAK 1001-1018)>0	1030		1.554.455	1.388.776
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001)>0	1031			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI 1033+1038+1039)	1032	17	301.211	487.992
66 osim 662, 663, 664	I. Finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi (1034+1035+1036+1037)	1033	17	114.608	224.294
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		93.863	223.395
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		6.121	
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		0	
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037		14.624	899
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	17	41.303	100.772
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	17	145.300	162.926

56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	18	45.395	137.579
56 osi 562 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTLI FINANSIJSKISI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	18	1.544	193
560	1. Finasijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnih pravnih lica	1042			
561	2. Finasijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1045		1.544	193
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	18	1.265	1.167
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PRAMA TREĆIM LICIMA)	1047	18	42.586	136.219
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		255.816	350.413
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049			
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	19	264.668	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	20	1.209.584	1.131.979
67 i 68 OSIM 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	21	48.108	167.201
57 i 58 OSIM 583 i 585	K. OSTALI RAHODI	1053	22	51.826	88.302
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		861.637	686.109
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	23	4.666	2.915
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058		856.971	683.194
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHODI PERIODA	1060	24	222.935	164.978
DEO 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061			40.487
DEO 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	24	25.161	
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		659.197	477.729
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIDPADA VEĆINSKIM ULAGAČIMA	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MNJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINOKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. osnovna zarada po akciji	1070	45	1	0
	2. umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

Naziv i sedište: Messer Tehogas, Beograd, Banjički put 62

Matični broj: 07011458; PIB: 100002942

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine

u hiljadama dinara

A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do3)	3001	7.317.611	6.235.184
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	7.007.045	6.145.960
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	1.215	1.619
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	309.351	87.605
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do5)	3005	5.205.067	5.183.672
1. Isplata dobavljačima i dati avansi	3006	3.674.736	3.686.310
2. Zarade naknade zarada i ostali rični rashodi	3007	783.370	783.483
3. Plaćene kamate	3008	1.265	1.167
4. Porez na dobit	3009	187.830	162.976
5. Plaćanje po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	557.866	549.736
III Neto priliv gotovine iz redovnih poslovnih aktivnosti	3011	2.112.544	1.051.512
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3012		
B TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do 5)	3013	160.736	969.506
1. Prodaja akcija i udela	3014		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnine, post. op	3015	20.664	139.750
3. Ostali finansijski plasmani	3016	0	507.208
4. Primljene kamate	3017	46.209	99.153
5. Primljene dividende	3018	93.863	223.395
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do3)	3019	2.401.256	1.990.266
1. Kupovina akcija i udela	3020	119.274	463.106
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina opreme	3021	1.154.964	1.527.160
3. Ostali finansijski plasmani	3022	1.127.018	0
III neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3023		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3024	2.240.520	1.020.760
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do5)	3025	0	0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	3027		
3. Ostali dugoročni i kratk. ovaveze	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do6)	3031	0	0
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti	3033		
3. Kratkoročni krediti	3034		
4. Ostale obaveze (odliv)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3038		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3039	0	0
G SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	7.478.347	7.204.690
D SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	7.606.323	7.173.938
Đ NETO PRILIV GOTOVINE (3040-3041)	3042		30.752
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	127.976	
Ž GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	197.099	134.310
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	102.713	146.102
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	22.451	114.065
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	149.385	197.099

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

M.P. Zakoniti zastupnik

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD OD 01.01.2014.-31.12.2014.

OPIS	Komponente kapitala															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Početni saldo na dan 01.01.2013.																
a) dugovni saldo računa	4001	4019	4027	4055	4072	4091	4109	4127	4145	4163	4181	4199	4217	4235	4253	
b) potražni saldo računa	4002	4020	4028	4056	4074	4092	4110	4128	4146	4164	4182	4200	4218	4236	4254	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4003	4021	4029	4057	4075	4093	4111	4129	4147	4165	4183	4201	4219	4237	4255	
b) ispravka na potražnoj strani računa	4004	4022	4030	4058	4076	4094	4112	4130	4148	4166	4184	4202	4220	4238	4256	
Korigovano početno stanje 01.01.2013.																
a) korigovano dugovno stanje računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4005	4023	4031	4059	4077	4095	4113	4131	4149	4167	4185	4203	4221	4239	4257	
b) korigovano početno stanje računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4006	4024	4032	4060	4078	4096	4114	4132	4150	4168	4186	4204	4222	4240	4258	
Promene u prethodnoj 2013. godini.																
a) promet na dugovnoj strani računa	4007	4025	4033	4061	4079	4097	4115	4133	4151	4169	4187	4205	4223	4241	4259	
b) promet na potražnoj strani računa	4008	4026	4034	4062	4080	4098	4116	4134	4152	4170	4188	4206	4224	4242	4260	
Stanje na kraju prethodne godine 31.12. 2013.																
a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009	4027	4035	4063	4081	4099	4117	4135	4153	4171	4189	4207	4225	4243	4261	
b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	4028	4036	4064	4082	4100	4118	4136	4154	4172	4190	4208	4226	4244	4262	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4011	4029	4037	4065	4083	4101	4119	4137	4155	4173	4191	4209	4227	4245	4263	
b) ispravka na potražnoj strani računa	4012	4030	4038	4066	4084	4102	4120	4138	4156	4174	4192	4210	4228	4246	4264	
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.																
a) korigovani dugovni saldo računa (5a+5a-5b) ≥ 0	4013	4031	4039	4067	4085	4103	4121	4139	4157	4175	4193	4211	4229	4247	4265	
b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4014	4032	4040	4068	4086	4104	4122	4140	4158	4176	4194	4212	4230	4248	4266	
Promeni u tekućoj 2014. godini																
a) promet na dugovnoj strani računa	4015	4033	4041	4069	4087	4105	4123	4141	4159	4177	4195	4213	4231	4249	4267	
b) promet na potražnoj strani računa	4016	4034	4042	4070	4088	4106	4124	4142	4160	4178	4196	4214	4232	4250	4268	
Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2014.																
a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017	4035	4043	4071	4089	4107	4125	4143	4161	4179	4197	4215	4233	4251	4269	
b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	4036	4044	4072	4090	4108	4126	4144	4162	4180	4198	4216	4234	4252	4270	

U Beogradu
 Dana 15.04.2015

M.P.

Zakoničan
 rukopisnik

Izveštaj o ostalom rezultatu

za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	659.197	477.729
II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		
B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućem periodu			
1. promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		
b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		
2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu plana definisanih primanja			
a) dobitci	2005		
b) gubici	2006		
3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
a) dobitci	2007		
b) gubici	2008		
4. Dobici ili gubici po osnovu udeła u ostelim sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
a) dobitci	2009		
b) gubici	2010		
b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budim periodima			
1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
a) dobitci	2011		
b) gubici	2012		
2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
a) dobitci	2013		
b) gubici	2014		
3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanih tokova			
a) dobitci	2015		
b) gubici	2016		
4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
a) dobitci	2017		
b) gubici	2018		
I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)- (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019	0	0
II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)- (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020	0	0
III. POREZI NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITA (2019-2020-2021) ≥ 0	2022	0	
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023	0	
V. UKUPNI NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024	659.197	477.729
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025		
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028)=AOP2024 ≥ 0 III AOP2025 > 0	2026	0	
1. Prepisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		
2. Prepisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		

U Beogradu

Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz finansijski
izveštaj za 2014.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Preduzeće“) akcionastko Preduzeće registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici. Godine 1992. Preduzeće je transformisano u deoničko Preduzeće sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore, U Toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko Preduzeće, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997.godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane „Messer Grisheim“ GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je na dan 31.12.2014. godine imalo zaposlenih 344. Preduzeće je zapošljavalo 344 radnika na dan 31. decembra 2013. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Preduzeće vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Preduzeće je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili

izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvšnog direktora 22.01.2015.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,

- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2014.godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Preduzeće konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Preduzeće 100% vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora
- Messer GTM, Kosovska Mitrovica,
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Aligas, Turska
- Messer Albagas, Albanija

Preduzeće nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha

Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2014	2013
USD	99,4641	83,1282
EUR	120,9583	114,6421

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Preduzeća procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Preduzeće ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Preduzeća. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Preduzeće odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Preduzeće vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Preduzeća, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplatu glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Preduzeća i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Preduzeće obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Preduzeća, da je potraživanje u knjigama Preduzeća otpisano kao nenaplativo i da Preduzeće nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi. Preduzeće vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2014	Procenjeni vek trajanja u godinama	2013	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početo merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju fer vrednost je moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Biološka sredstva

Preduzeće nije imalo biološka sredstva na dan 31.12.2014.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Preduzeće nije imalo lizing na dan 31.12.2014. godine.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Preduzeće nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2014. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Preduzeća, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2014. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Preduzeće nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Preduzeće ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Preduzeća obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisijonu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Preduzeća, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Preduzeća:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode,
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Preduzeća da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse i
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora. Preduzeće najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembar 2014. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79.121				70.264	149.385
Potraživanja	669.383				1.182.714	1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	1.057.176				1.778.838	2.836.014
Učešća u kapitalu	0				2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja	245.454					245.454
Ostala potraživanja					264.614	264.614
Ukupno	2.051.134	0	0		5.839.111	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	0				471	471
Obaveze iz poslovanja	199.581		796		276.569	476.946
Dugoročne obaveze	0		0		0	
Ostale obaveze	121		0		344.250	344.371
Ukupno	199.702	0	796	0	621.290	821.788
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2014	1.851.432	0	-796	0	5.217.821	7.068.457

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	75.550		249		121.300	197.099
Potraživanja	470.262				1.210.184	1.680.446
Kratkoročni finansijski plasmani	1.489.775		15.794		204.154	1.709.723
Učešća u kapitalu					3.632.990	3.632.990
Dugoročna potraživanja	243.300					243.300
Ostala potraživanja					225.678	225.678
Ukupno	2.278.887	0	16.043		5.394.306	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	67.983	548	1413	281	335.459	404.855
Dugoročne obaveze						
Ostale obaveze	229				238.627	238.856
Ukupno	68.212	548	1.413	281	574.086	643.711
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013	2.210.675	-548	14.630	-281	4.820.220	7.045.525

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Preduzeća je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2014	2013
Finansijska sredstva	3.069.164	1.709.723
Finansijske obaveze		
Razlika	3.069.164	1.709.723
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	149.385	197.099
Finansijske obaveze		
Razlika	149.385	197.099

Preduzeće ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	149.385				149.385
Potraživanja	1.778.013	74.084	0		1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.014				2.836.014
Učešća u kapitalu				2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja			12.273	233.181	245.454
Ostala potraživanja	256.676	7.938			264.614
Ukupno	5.020.088	82.022	12.273	2.775.862	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	471				471
Obaveze iz poslovanja	476.946				476.946
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	344.371				344.371
Ukupno	821.788	0	0	0	821.788
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2014	4.198.300	82.022	12.273	2.775.862	7.068.457

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2013. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	197.099				197.099
Potraživanja	1.596.424	84.022			1.680.446
Kratkoročni finansijski plasmani	1.709.723				1.709.723
Učešća u kapitalu				3.632.990	3.632.990
Dugoročna potraživanja			12.165	231.135	243.300
Ostala potraživanja	214.394	11.284			225.678
Ukupno	3.717.640	95.306	12.165	3.864.125	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	404.855				404.855
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	238.856				238.856
Ukupno	643.711	0	0	0	643.711
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2013.	3.073.929	95.306	12.165	3.864.125	7.045.525

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Preduzeće od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštaju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br.33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Preduzeća po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Kupci u zemlji - bruto	2.447.721	2.717.119
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	328.619	280.857
- ostali bruto	400.976	272.357
Ispravka vrednosti kupaca	1.325.219	1.589.887
Ukupno	1.852.097	1.680.446

Najveći kupac Preduzeća je Železara Smederevo. Železara značajno učestvuje u prihodima preduzeća i u potraživanjima od kupaca. Na dan 31.12.2014. potraživanje od Železare Smederevo je 418.224. hiljade RSD. U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena njaveće je potraživanje prema Sartidu Smederevu u vrednosti od 261.588 hiljada RSD

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Bruto 2014	Ispravka vrednosti 2014	Bruto 2013	Ispravka vrednosti 2013
Nedospela potraživanja	1.379.634		1.126.981	
Docnja od 0-30 dana	370.415		282.991	
Docnja od 31-60 dana	94.513		268.333	
Docnja od 61-90dana	83.502	75.967	248.328	246.187
Docnja od 91-180 dana	190.724	190.724	315.460	315.460
Docnja od 181-360 dana	218.925	218.925	176.674	176.674
Docnja preko 360	839.603	839.603	851.566	851.566
Ukupno	3.177.316	1.325.219	3.270.333	1.589.887

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Stanje 01. januara	1.589.887	1.333.319
Povećanje		256.568
Smanjenje	264.668	
Otpis		
Stanje31. decembra	1.325.219	1.589.887

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit preduzeća.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine, koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2014	2013
Ukupne obaveze	879.099	743.183
Minus: gotovisnki ekvivalenti i gotovina	149.385	197.099
Neto dugovanja	729.714	546.084
Sopstveni kapital	13.238.876	12.579.679
Kapital - Ukupno	13.238.876	12.579.679
Koeficijent zaduzenosti u %	5,51	4,34

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeć smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Preduzeće smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnm licima na domaćem tržištu	51	556
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	505	4.626
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	22.356	13.389
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	439.249	368.445
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	22.188	26.652
Ukupno	484.349	413.668

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od prodaje gotovih prizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	24.212	24.211
Prihodi od prodaje gotovih prizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	86.291	82.564
Prihodi od prodaje gotovih prizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje gotovih prizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	456.487	468.030
Prihodi od prodaje gotovih prizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.550.815	4.358.250
Prihodi od prodaje gotovih prizvoda i usluga na inostranom tržištu	223.802	146.947
Ukupno	5.341.607	5.080.002

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljdama RSD	2014	2013
Prihodi od zakupnina	74.148	65.899
Ostali poslovni prihod	43.243	24.908
Ukupno	117.391	90.807

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljdama RSD	2014	2013
Prihod od aktiviranja robe	18.462	7.949
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	9.769	8.985
Ukupno	28.231	16.934

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljdama RSD	2014	2013
Nabavna vrednost prodate robe	376.982	321.474
Ukupno	376.982	321.474

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi materijala za izradu	407.500	396.568
Troškovi ostalog materijala	6.799	84.899
Troškovi rezervnih delova	68.068	
Troškovi alata i sitnog inventara	10.272	
Ukupno	492.639	481.467

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi energije i goriva	1.258.985	1.212.671
Ukupno	1.258.985	1.212.671

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	611.728	583.276
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	105.131	101.258
Troškovi naknada po ugovoru o delu	16.958	18.404
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.679	1.610
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	4.864	7.948
Troškovi naknade fizičkim licima	1.641	2.190
Ostali lični rashodi i naknade	41.369	68.797
Ukupno	783.370	783.483

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi transportnih usluga	340.382	339.656
Troškovi usluga održavanja	85.138	90.380
Troškovi zakupnina	12.622	10.023
Troškovi sajma	490	755
Troškovi reklame i propagande	9.143	6.723
Troškovi ostalih usluga	98.339	77.458
Ukupno	546.114	524.995

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi amortizacije -Ukupno	595.186	547.533
nekretnine, postrojenja i oprema	592.882	545.826
nematerijalnih ulaganja	2.304	1.707
Ukupno	595.186	547.533

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi dugoročnih rezervisanja za sudske sporove	0	0
Ukupno	0	0

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi neproizvodnih usluga	297.466	288.084
Troškovi reprezentacije	7.565	8.843
Troškovi premija osiguranja	19.039	14.837
Troškovi platnog prometa	3.386	2.631
Troškovi članarina	970	922
Troškovi poreza	18.091	23.277
Ostali nematerijalni troškovi	10.741	11.627
Ukupno	357.258	350.221

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	93.863	223.395
- ostala povezana lica	6.121	0
Prihodi od kamata	41.303	100.772
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	143.761	160.709
- efekti valutne klauzule	1.539	2.217
Ostali finansijski prihodi	14.624	899
Ukupno	301.211	487.992

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	1.265	1.167
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	42.586	136.219
- efekti valutne klauzule	1.544	193
Ostali finansijski rashodi		
Ukupno	45.395	137.579

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	264.668	0
Ukupno	264.668	0

Preduzeće je u 2014 godini naplatilo potraživanja Železara Smederevo. Deo tih naplaćenih potraživanja je iz 2013. godine i tada je u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima urađeno obezvređenje potraživanja.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Obezvredenje dugoročnih plasmana	1.209.584	875.412
Obezvredenje potraživanja		256.567
Ukupno	1.209.584	1.131.979

Preduzeće je izvršilo test obezvredenje učešća u kapitalu Messer Albagaz Turska u skladu sa zahtevima Međunarodnih računovodstvenih standarda. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiva vrednost investicije u društvo Messer Aligaz Turska. Preduzeće je izvršilo obezvredenje plasmana u iznosu od 1.209.584 hiljada RSD.

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.664	139.750
Dobici od prodaje materijala	679	868
Viškovi	0	128
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	1.936	358
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	14.983	18.792
Ostali prihodi	9.846	7.305
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	48.108	167.201

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.438	49.450
Gubici od prodaje materijala	884	0
Manjkovi	467	859
Rashodi ugovorene zaštite	10.535	0
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	1.796	29.809
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	17.706	107
Ostali nepomenuti rashodi		8.077
Ukupno rashodi	51.826	88.302

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	4.571	9.489
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	9.237	12.404
Ukupno/ gubitak	4.666	2.915

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2014	2013
Poreski rashodi perioda	222.935	163.332
Odloženi poreski rashodi	0	40.487
Odloženi poreski prihodi	25.161	0
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	197.774	203.819

(b) Usaglašavanje iznosa poreškog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobit pre oporezivanja	856.971	683.194
Obračunati porez po stopi od 15%	128.546	102.479
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	27.845	23.756
Ostale trajne razlike	183.721	137.550
Poreska oslobođenja	(117.177)	(98.807)
Obračunati tekući porez po umanjenju	222.935	164.978
Efekti odloženih poreza	(25.161)	40.487
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	197.774	205.465
Efektivna poreska stopa	23%	30%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 752.224 hiljada RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska obaveze u iznosu od RSD 811 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.			2013.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava		811	811		25.971	25.971
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva						
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto		811	811		25.971	25.971

(e) Odloženi porezi priznati u okviru rezultata/kapitala

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Odložena poreska obaveza perioda 2014	811	
Odložena poreska obaveza perioda 2013	25.972	25.972
Odložena poreska sredstva perioda 2012		14.515
Odloženi poreski rashod perioda		40.487
Odloženi poreski prihod perioda	25.161	

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januara 2013.	8.001	14.835			22.836
Povećanja u toku godine		4.857			4.857
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2013.	8.001	19.692			27.693
Povećanja u toku godine		2.079			2.079
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi		822			822
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	22.593			30.594
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januara 2013.	8.001	14.066			22.067
Amortizacija za tekuću godinu		856			856
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2013.	8.001	14.922			22.923
Amortizacija za tekuću godinu		2.304			2.304
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	17.226			25.227
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine					
	0	4.770			4.770
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine					
	0	5.367			5.367

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2013.	64.486	1.093.295	8.602.511	500	243.568	13.499	138.689	10.156.548
Povećanja u toku godine	1.863	21.275	362.799		486.300		717.679	1.589.916
Otuđenja i rashodovanja		5.831	71.856			10.076	869	88.632
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	320	81.410	183.494		-114.498		-105.167	45.559
Ostalo							-181	-181
Stanje na 31. decembra 2013.	66.669	1.190.149	9.076.948	500	615.370	3.423	750.151	11.703.210
Povećanja u toku godine	15.059	18.561	512.009		529.738		227.067	1.302.434
Otuđenja i rashodovanja	338	11.916	77.873					90.127
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	16.679	14.169	70.351		800.861		-902.882	-822
Zatvaranje datih avansa								0
Ostalo								0
Stanje na 31. decembra 2014.	98.069	1.210.963	9.581.435	500	1.945.969	3.423	74.336	12.914.695
Akumulirana ispravka vrednosti								
Stanje 1. januara 2013.		750.877	5.249.580			4.543		6.005.000
Amortizacija za tekuću godinu		26.987	518.279			560		545.826

“MESSER TEHNOGAS” AD
Napomene uz finansijske izveštaje

Otuđenja i rashodovanja		520	36.113			1.680		38.313
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi		24.862	2					24.864
Ostalo								
Stanje na 31. decembra 2013.		802.206	5.731.748			3.423		6.537.377
Amortizacija za tekuću godinu		29.155	563.679					593.834
Otuđenja i rashodovanja		8.577	61.113					69.690
Efekti procene vrednosti								
Prenosi								
Ostalo								
Stanje na 31. decembra 2014.		822.784	6.234.314	0	0	3.423	0	7.060.521
Sadašnja vrednost na dan								
31. decembra 2013. godine	66.669	387.943	3.345.200	500	615.370	0	750.151	5.165.833
Sadašnja vrednost na dan								
31. decembra 2014. godine	98.069	388.179	3.347.121	500	1.945.969	0	74.336	5.854.174

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	17.708	63.267
Nabavke u toku godine		
Prenosi		-45.559
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara 2013. godine	17.574	41.588
Amortizacija u toku godine	49	851
Prenosi		24.865
Stanje na dan 31. 12.	17.623	17.574
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	85	134

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup

Sredstva	Dat.kapit.	Opis sredstava	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Knjig.vr.
1008610	1.1.1948	MAŠINSKA ZGRADA K.P. 4173/1 P.B.1 ;675 m2	6.387.621,68	-6.387.621,68	0
1008613	1.1.1948	ZGRADA UPRAVE - STARA K.P. 4173/1-2 P.B.3 ;270 m2	783.548,37	-783.548,37	0
1008617	1.1.1948	ZGRADA MAŠINSKE RADIONICE K.P.4173/1 P.B.2 ;399 m2	323.639,57	-323.639,57	0
1008615	1.1.1951	ANEX ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3 ;15 m2	62.456,82	-62.456,82	0
1008611	1.1.1953	ZGRADA GARAŽ SA ARHIVOM K.P. 4173/1 P.B.5 ; 90 m2	73.812,67	-73.812,67	0
1008616	1.1.1953	ZGRADA ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3 ;35 m2	85.168,32	-85.168,32	0
1003968	1.1.1972	ZGRADA STOVARIŠTA PB-77 M2	709.735,70	-709.735,70	0
1003969	1.1.1972	OGRADA ŽIČANA STOVARIŠTA L-104 M	45.423,17	-45.423,17	0
1008614	1.9.1975	UPR.ZGR.SA RESTORANOM K.P. 4174 P.B.2 ;364 m2	2.753.774,68	-2.753.774,68	0
1003958	30.11.1992	SPOLJNI PRIKLJUČAK ELEKTRIKE	743.802,91	-743.802,91	0
1003959	30.11.1992	PRISTUPNI PUT SA ODV. C2H2	755.158,84	-715.542,84	39.616,00
1003960	30.11.1992	ZGRADA UPRAVE I SAN. ČVOR kp.101;pb.4,6 - 101m2	630.245,39	-630.245,39	0
1003961	30.11.1992	MAGACIN ZA KARBID C2H2 kp.7400 pb 2-139m2	1.004.985,88	-1.004.985,88	0
1003962	30.11.1992	PRIRUČNI MAGACIN C2H2 kp.7400 pb 3 86m2 srušeno	215.759,48	-215.759,48	0
1003963	30.11.1992	KANALIZ.INSTAL.C2H2	102.202,03	-102.202,03	0
1003964	30.11.1992	SPOLJNI PRIKLJ.VOD.I KAN.C2H2	493.975,86	-493.975,86	0
1003965	30.11.1992	OGRADA KRUGA C2H2	739.699,98	-694.089,98	45.610,00
1004317	30.11.1992	POGON O2 - rekonstrukcija	511.516,45	-511.516,45	0
1008609	30.11.1992	ZGRADA PRIZEMNA ZA POGON -rekonstrukcija	1.285.644,01	-1.285.644,01	0
		UKUPNO	17.708.171,81	17.622.945,81	85.226,00

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.379.595	3.260.321
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	4.615.732	4.496.458
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz Turska	-2.073.641	-864.058
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.542.091	3.632.400

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Ostali dugoročni plasmani	234.613	243.798
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	234.613	243.798
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	233.150	243.300

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2014	2013
Materijal i rezervni delovi	78.323	59.663
Nedovršena proizvodnja	41.728	54.208
Gotovi proizvodi	33.191	27.302
Roba	68.676	86.167
Dati avansi	146.186	235.549
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	368.104	462.889

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2014	2013
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matično i zavisna pravna lica u zemlji	48.274	25.469
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	146.211	117.046
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	165.707	78.440
Kupci u zemlji	2.447.722	2.717.119
Kupci u inostranstvu	369.402	332.259
Bruto potraživanja od kupaca	3.177.316	3.270.333
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	-1.066.780	-1.330.863
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	-258.439	-259.024
Ispravka vrednosti kupcaca	-1.325.219	-1.589.887
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	48.274	25.469
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	146.211	117.046
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	165.707	78.440
Neto kupci u zemlji	1.380.942	1.386.256
Neto kupci u inostrantvu	110.963	73.235
Ukupno neto kupci	1.852.097	1.680.446

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2014	2013
Potraživanja od zaposlenih	242	182
Potraživanja za porez na dobit	651	651
Potraživanja za refundacije	2.144	
Ostala kratkoročna potraživanja	17.243	22.594
Ispravka vrednosti ostalih kratkoričnih potraživanja	-17.024	-17.024
Kratkoročni finsansijski plasmani neto	3.256	6.403

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2014	2013
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	7.311	8.038
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.828.703	1.701.685
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	-3.784	-3.784
Ukupno	2.836.014	1.709.723

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2014	2013
Hartije od vrednosti	713	475
Dinarski tekući računi	69.245	120.443
Blagajna	216	217
Devizni tekući računi	79.121	75.799
Ostala novčana sredstva	90	165
Ukupno	149.385	197.099

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod banke Montex banke kojoj je oduzeta dozvola na rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Unapred plaćeni troškovi	7.827	8.973
Razgraničenje PDV		276
Ostala AVR	15.534	8.337
Ukupno	23.361	17.586

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2014. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Preduzeća je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.
Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2014.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.072	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Preduzeće krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2014	2013
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	10.072.411	9.413.214
Gubitak		
Ukupno	13.238.876	12.579.679

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2014	2013
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	56.500	73.500
Ostala dugoročna rezervisanja		
Ukupno	56.500	73.500

Na dan 31. decembra 2014. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2014. i 2013 godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2013. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	4.501
Ukidanje u korist prihoda	19.363
Stanje na dan 31.12.2013. godine	73.500
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	2.017
Ukidanje u korist prihoda	14.983
Stanje na dan 31.12.2014. godine	56.500

38. DUGOROČNE OBAVEZE

Preduzeće nema dugoročne obaveze na dan 31.12.2014.godine

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014	2013
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	472	
Ukupno	472	0

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljdama RSD	2014	2013
Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu	64.593	55.541
Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	0	0
Dobaljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	92.161	12.256
Dobaljači u zemlji	272.823	309.606
Dovaljači u inostranstvu	46.858	26.941
Ostale obaveze iz poslovanja	511	511
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	476.946	404.855

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljdama RSD	2014	2013
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	237.729	195.639
Ostale kratkoročne obaveze	241	650
Ukupno	237.970	196.289

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljdama RSD	2014	2013
Obaveza za porez na dobit preduzeća	60.927	25.822
Ukupno	60.927	25.822

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljdama RSD	2014	2013
Unapred obračunati troškovi	94	
Unapred naplaćeni prihodi	2.070	2.263
Ukupno	2.164	2.263

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Ambalaža drugih lica		10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	35.187	39.656
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	843	38.653
Stanje na dan 31 decembar	37.264	79.553

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2014	2013
Neto dobitak	659.197.147	479.375.076
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	636	462

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Preduzeće pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Potraživanja od prodaje		
Messer Albagas	140.021	89.353
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	63.234	25.721
MessrGMT	48.274	25.469
Messer Tehnoplina	31.062	4.999
Messer Bulgaria	25.525	20.312
Messer Hungarogaz KFT	15.003	13.373
Messer Croatia Plin	10.125	
Messer Romania Gaz S.R.L	10.027	8.395
Mec Group	5.805	1.759
Messer Aligaz	3.284	1.147
Messer Mostar Plin	2.640	1740
Messer Slovenija	2.238	2.064
Messer Group	1.685	1954
Messer BH Gas d.o.o	1.221	
Messer Technogas Praha	48	
Progas Podgorica		24.592
Messer Ukraina		77
Ukupno	360.192	220.955

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Obaveze prema		
Messer Gas Pak	72.263	
Messer Group GMBH	53.879	54.984
Messer Austria	10.675	5.389
Messer Albagas	7.819	
MEC Group	4.951	3603
Progas	1.553	
Messer Informacioni	1.459	1059
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.359	1.271
Messer Aligas	1.342	
Messer Hungarogaz	855	773
Messer Belgium	293	160
Messer Romania	259	
Messer BH gas		558
Messer Schweiz	47	
Messer France		
Messer Belgium		
Ukupno	156.754	67.797

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi i prihodi od prodaje osnovnih sredstava

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Messer Hungarogaz KFT	121.356	162.976
Messer Bulgaria	158.828	132.932
Messer AlbaGas	64.325	65.137
Messer Romania Gaz S.R.L	73.395	58.039
Messer Tehnoplina	34.570	47.536
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	48.212	39.713
Messer Croatia Plin	24.656	29.389
Messer BH Gas d.o.o.	1.197	17.568
Messer Aligas	33.126	15.957
Messer Mostar Plin	18.038	12.337
Progas	1.594	9.236
Messer GTM	24.684	8.882
MEC Group	14831	5613
Messer Slovenia	2.265	3.464
Messer Technogas Praha	2.974	3.285
Messer Italia		2.963
Messer Group	382	312
Messer Gas Pak	1.769	
Ukupno	626.202	615.339

Potraživanja za date avanse	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	112.945	107.048
Ukupno	112.945	107.857

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kratkoročna primanja	5.119	5.505
Ukupno	5.119	5.505

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30.09. 2014. i 2013. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37, na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 56.500 hiljada.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Uprave Carine		5.100
Garancija izdata u korist Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
Garancija izdata u korist -Bežanikska kosa		664
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		124
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		59
Garancija izdata u korist -Agencija za privatizaciju RS	250	20.782
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		1.076
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		1.265
Garancija izdata u korist -Kolubara		984
Garancija izdata u korist - Klinički centar Srbije		2.363
Garancija izdata u korist - NIS		194
Garancija izdata u korist -Kolubara		195
		0
Ukupno 2013.		39.656

“MESSER TEHNOGAS” AD
Napomene uz finansijske izveštaje

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.045
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.966
Garancija izdata u korist Uprave Carine	7.900
Garancija izdata u korist kupca NIS Novi Sad	59
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	868
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Uprave Carine	3.000
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	211
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	389
Garancija izdata u korist kupca RFZO	12.200
	0
Ukupno 2014.	35.187

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

U Beogradu, 16.04. 2015. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvšni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2014. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastoje od pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2014. godine, pojedinačnog bilansa uspeha, izveštaja o ostalom rezultatu, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinit i pošten pregled finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled nekonsolidovanog finansijskog položaja Društva na dan 31. decembra 2014. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njegovog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Društvo je odgovorno za sastavljanje priloženog Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije (službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013). Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2014. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, i ograničeni smo samo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju je u skladu sa finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije.

Beograd, 17. april 2015. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Đorđe Dimić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA

na dan 31.12.2014.

Grupa računa	Pozicija	AOP	Napomena	u hiljadama dinara	
				Tekuća godina	Prethodna godina
00	A. Upisani a neplaćeni kapital	0001			
	B. Stalna imovina (003+011+021+026+035)	0002			
01	I. Nematerijalna imovina (004+005+006+007+008+009)	0003	25	8.647.761	9.047.027
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004		5.367	4.770
011 i 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softveri i ostalo	0005			
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007	25	5.367	4.770
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		5.854.259	5.165.967
020 i 021	1. Zemljište	0011	26	98.069	66.669
022	2. Građevinski objekti	0012	26	388.179	387.943
023	3. Postrojenja i oprema	0013	26	3.347.121	3.345.200
024	4. Investicione nekretnine	0014	27	85	134
025	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	26	500	500
026	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016	26	1.945.969	615.370
027	7. Ulaganja u tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	26	74.336	750.151
03	III. Biološka sredstva	0019			
030 i 031	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032	2. Osnovno stado	0021			
037	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04 i deo 049	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		2.788.135	3.876.290
040 i deo 049	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025	28	2.542.091	3.632.400
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkim poduhvatima	0026		0	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	28	590	590
deo 043 i deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim, zavisnim licima	0028			
deo 043 i deo 044 i deo 050	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030		12.304	
045 i deo 050	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dopeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	29	233.150	243.300
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
51 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
52 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
53 i deo 059	4. Potraživanja od prodaje po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
54 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039			
55 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
56 i deo 059	6. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
298	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			
	G. OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		5.470.214	4.275.835
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	30	368.104	462.889
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventa	0045	30	78.323	59.663
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046	30	41.728	54.208
12	3. Gotovi proizvodi	0047	30	33.191	27.302
13	4. Roba	0048	30	68.676	86.167
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049		0	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	30	146.186	235.549
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	31	1.852.097	1.680.446
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052	31	48.274	25.469
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053	31	146.211	117.046
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica	0054	31	0	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana pravna lica	0055	31	165.707	78.440
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	31	1.380.942	1.386.256
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	31	110.963	73.235
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058	31		
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059		237.729	195.639
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	31	3.256	6.403
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061		0	

23 osim 236 do237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	32	2.836.014	1.709.723
230 I DEO 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063			
231 I DEO 239	2. kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064			
232 I DEO 239	3. kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		7.311	8.038
233 I DEO 239	4. kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
234,235,236 I DEO 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		2.828.703	1.701.685
24	VII. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	0068	33	149.385	197.099
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		288	6.050
28 OSIM 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	34	23.361	17.586
	D. UKUPNA AKTIVA=POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		14.117.975	13.322.862
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	44	37.264	79.553
	PASIVA				
	A. KAPITAL 0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)>0 (=0071-0424-0441-0442)	0401	36	13.238.876	12.579.679
30	A. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	35	1.884.234	1.884.234
300	1. Akcijski kapital	0403		1.865.984	1.865.984
301	2. udeli društva s ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. zadužni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409		13.371	13.371
309	8. Ostali osnovni kapital	0410		4.879	4.879
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 I 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413		1.282.231	1.282.231
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414			
33 osim 330	VI. NERAZIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DURGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potraživanja salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. Neralizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovni saldo računa grupe 33 osim 330)	0416			
34	VIII. Neraspoređeni dobitak 0418+0419)	0417		10.072.411	9.413.214
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418		9.413.214	8.935.485
341	2. neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419		659.197	477.729
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. Gubitak (122+123)	0421			
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	37	56.500	73.500
40	I. Dugoročna rezervisanja (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		56.500	73.500
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezeervisanja za troškove obnove prirodnih bogastava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429			
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430		56.500	73.500
402 I 409	6. ostala dugoročna rezervisanja	0431			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432			
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441		811	25.972
42 DO 49 (OSIM 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		821.788	643.711
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		471	
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445			
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446			
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja nemenjenih prodaji	0448			
424,425,426 I 426	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	39	471	
430	II. PRIMENENI AVANSI, DEPOZITI I KUCIJE	0450		22.522	12.309

43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	O451	40	476.946	404.855
431	1. Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	O452		0	
432	2. Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu	O453		64.593	55.541
433	3. Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	O454		0	
434	4. Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	O455		92.161	12.256
435	5. Dobavljači u zemlji	O456		272.823	309.606
436	6. Dovaljači u inostrnstvu	O457		46.858	26.941
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	O458		511	511
44,45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	O459	41	237.970	196.289
47	V. OBAVEZE PO OSOVU POREZA NA DODATNU VREDNOST	O460		20.788	2.173
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	O461	42	60.927	25.822
49 osim 498	VII Pasivna vremenska razgraničenja	O462	43	2.164	2.263
	D. GIBITAK IZNAD VREDNOSTI KAPITALA				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463)>0>0	O463		14.117.975	13.322.862
89	E. VANBILANSNA PASIVA	O464	44	37.264	79.553

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

[Handwritten signature]

ak

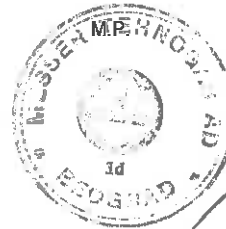
BILANS USPEHA

za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

Grupa računa	Pozicija	AOP	Napomena	u hiljadama dinara	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65 osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		5.943.347	5.584.477
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	5	484.349	413.668
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003	5	51	556
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004	5	505	4.626
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005	5	0	
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006	5	22.356	13.389
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	5	439.249	368.445
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008	5	22.188	26.652
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	6	5.341.607	5.080.002
610	1. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010	6	24.212	24.211
611	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011	6	86.291	82.564
612	3. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	6	0	
613	4. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013	6	456.487	468.030
614	5. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	6	4.550.815	4.358.250
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	6	223.802	146.947
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	7	117.391	90.807
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55 i 62 i 63	IV. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)	1018		4.388.892	4.195.701
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	1019	9	376.982	321.474
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	1020	8	28.231	16.934
630	3. Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1021		8.929	17.471
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih gotovih proizvoda i nedovršenih usluga	1022		15.518	8.262
51 osim 513	5. Troškovi materijala	1023	10	492.639	481.467
513	6. Troškovi goriva i energije	1024	11	1.258.985	1.212.671
52	7. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični troškovi	1025	12	783.370	783.483
53	8. Troškovi proizvodnih usluga	1026	13	546.114	524.995
540	9. Troškovi amortizacije	1027	14	595.186	547.533
541 do 549	10. Troškovi dugoročnih rezervisanja	1028			
55	11. Nematerijalni troškovi	1029	16	357.258	350.221
	V. POSLOVNI DOBITAK 1001-1018)>0	1030		1.554.455	1.388.776
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001)>0	1031			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI 1033+1038+1039)	1032	17	301.211	487.992
66 osim 662, 663, 664	I. Finasijski prihodi od povezanih lica i ostali finasijski prihodi (1034+1035+1036+1037)	1033	17		
660	1. Finasijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034		114.608	224.294
661	2. Finasijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035		93.863	223.395
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036		6.121	
669	4. Ostali finasijski prihodi	1037		0	
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	17	14.624	899
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	17	41.303	100.772
				145.300	162.926

56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	18	45.395	137.579
56 osi 562 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTLI FINANSIJSKISI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	18		
				1.544	193
560	1. Finasijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnih pravnih lica	1042			
561	2. Finasijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule (prema trećim licima)	1045		1.544	193
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	18	1.265	1.167
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PRAMA TREĆIM LICIMA)	1047	18		
				42.586	136.219
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		255.816	350.413
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049			
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	19	264.668	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVNINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	20	1.209.584	1.131.979
67 i 68 OSIM 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	21		
				48.108	167.201
57 i 58 OSIM 583 i 585	K. OSTALI RAHODI	1053	22		
				51.826	88.302
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		861.637	686.109
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOZREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	23	4.666	2.915
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058		856.971	683.194
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHODI PERIODA	1060	24	222.935	164.978
DEO 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061			40.487
DEO 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	24	25.161	
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		659.197	477.729
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKIM ULAGAČIMA	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MNJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINOKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. osnovna zarada po akciji	1070	45	1	0
	2. umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

[Handwritten signature]

Izveštaj o ostalom rezultatu
za period od 01.01.2014. do 31.12.2014.

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001	659.197	477.729
II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002		
B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućem periodu			
1. promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		
b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		
2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu plana definisanih primanja			
a) dobitci	2005		
b) gubici	2006		
3. Dobitci ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
a) dobitci	2007		
b) gubici	2008		
4. Dobitci ili gubici po osnovu udela u ostelim sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
a) dobitci	2009		
b) gubici	2010		
b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budim periodima			
1. Dobitci ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
a) dobitci	2011		
b) gubici	2012		
2. Dobitci ili gubici od instrumenata zaštićene neto ulaganja u inostrano poslovanje			
a) dobitci	2013		
b) gubici	2014		
3. Dobitci ili gubici po osnovu instrumenata zaštićene rizika (hedžinga) novčanik tokova			
a) dobitci	2015		
b) gubici	2016		
4. Dobitci ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
a) dobitci	2017		
b) gubici	2018		
I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)- (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019	0	0
II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)- (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020	0	0
III. POREZI NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITA (2019-2020-2021) ≥ 0	2022	0	
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023	0	
V. UKUPNI NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024	659.197	477.729
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025		
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028)=AOP2024 ≥ 0 Ili AOP2025 > 0			
1. Prepisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		
2. Prepisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

Zakoniti zastupnik

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD OD 01.01.2014.-31.12.2014.

1	2 Početni saldo na dan 01.01.2013.																				
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18					
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
																	20	21	22	23	24
a) dugovni saldo računa	4001		4019	4037		4055	4073	4091		4109	4127	4145	4163	4181		4199	4217		4235	12.101.950	4244
b) potražni saldo računa	4002	1.884.234	4020	4038	1.282.231	4056	4074	4092	8.935.485	4110	4128	4146	4164	4182		4200	4218				
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																					
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4003		4021	4039		4057	4075	4093		4111	4129	4147	4165	4183		4201	4219		4236		4245
b) ispravka na potražnoj strani računa	4004		4022	4040		4058	4076	4094		4112	4130	4148	4166	4184		4202	4220				
Korigovano početno stanje 01.01.2013.																					
a) korigovano dugovno stanje računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4008		4023	4041		4059	4077	4095		4113	4131	4149	4167	4185		4203	4221		4237	12.101.950	4246
b) korigovano početno stanje računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4006	1.884.234	4024	4042	1.282.231	4060	4078	4096	8.935.485	4114	4132	4150	4168	4186		4204	4222				
Promene u prethodnoj 2013. godini.																					
a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4026	4043		4061	4079	4097		4116	4134	4151	4169	4187		4206	4223		4238	479.375	4247
b) promet na potražnoj strani računa	4009		4028	4044		4062	4080	4098	479.375	4118	4134	4152	4170	4188		4208	4224				
Stanje na kraju prethodne godine 31.12. 2013.																					
a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009		4027	4046		4063	4081	4099		4117	4136	4153	4171	4189		4207	4226		4239	12.581.325	4248
b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	1.885.350	4028	4046	1.282.231	4064	4082	4100	8.414.860	4118	4136	4154	4172	4190		4208	4226				
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																					
a) ispravka na dugovnoj strani računa	4011		4029	4047		4065	4083	4101	1.045	4119	4137	4155	4173	4191		4209	4227		4240		4249
b) ispravka na potražnoj strani računa	4012		4030	4048		4066	4084	4102		4120	4138	4156	4174	4192		4210	4228				
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.																					
a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4013		4031	4049		4067	4085	4103		4121	4139	4157	4175	4193		4211	4229		4241	12.579.673	4250
b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4014	1.885.350	4032	4050	1.282.231	4068	4086	4104	8.413.214	4122	4140	4158	4176	4194		4212	4230				
Promet u tekućoj 2014. godini																					
a) promet na dugovnoj strani računa	4016		4033	4051		4069	4087	4106	659.197	4123	4141	4159	4177	4195		4213	4231		4242	659.197	4251
b) promet na potražnoj strani računa	4018		4034	4052		4070	4088	4106		4124	4142	4160	4178	4196		4214	4232				
Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2014.																					
a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017		4036	4053		4071	4089	4107		4126	4143	4161	4179	4197		4216	4233		4243	13.238.876	4252
b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4019	1.884.234	4038	4054	1.282.231	4072	4090	4108	10.072.411	4128	4144	4162	4180	4198		4216	4234				

Naziv i sedište: Messer Tehogas, Beograd, Banjički put 62

Matični broj: 07011458; PIB: 100002942

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine

u hiljadama dinara

A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do3)	3001	7.317.611	6.235.184
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	7.007.045	6.145.960
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	1.215	1.619
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	309.351	87.605
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1do5)	3005	5.205.067	5.183.672
1. Isplata dobavljačima i dati avansi	3006	3.674.736	3.686.310
2. Zarade naknade zarada i ostali rični rashodi	3007	783.370	783.483
3. Plaćene kamate	3008	1.265	1.167
4. Porez na dobit	3009	187.830	162.976
5. Plaćanje po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	557.866	549.736
III Neto priliv gotovine iz redovnih poslovnih aktivnosti	3011	2.112.544	1.051.512
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3012		
B TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do 5)	3013	160.736	969.506
1. Prodaja akcija i udela	3014		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnine, post. op	3015	20.664	139.750
3. Ostali finansijski plasmani	3016	0	507.208
4. Primljene kamate	3017	46.209	99.153
5. Primljene dividende	3018	93.863	223.395
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do3)	3019	2.401.256	1.990.266
1. Kupovina akcija i udela	3020	119.274	463.106
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina opreme	3021	1.154.964	1.527.160
3. Ostali finansijski plasmani	3022	1.127.018	0
III neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3023		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	3024	2.240.520	1.020.760
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do5)	3025	0	0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti	3027		
3. Ostali dugoročni i kratk. obaveze	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do6)	3031	0	0
1. Otkup sopstениh akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti	3033		
3. Kratkoročni krediti	3034		
4. Ostale obaveze (odliv)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3038		
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	3039	0	0
G SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	7.478.347	7.204.690
D SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	7.606.323	7.173.938
Đ NETO PRILIV GOTOVINE (3040-3041)	3042		30.752
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	127.976	
Ž GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	197.099	134.310
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	102.713	146.102
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	22.451	114.065
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	149.385	197.099

U Beogradu
Dana 16.04.2015.

M.P.

Zakoniti zastupnik

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz finansijski
izveštaj za 2014.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Preduzeće“) akcionastko Preduzeće registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici. Godine 1992. Preduzeće je transformisano u deoničko Preduzeće sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore, U Toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko Preduzeće, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997.godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane „Messer Grisheim“ GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je na dan 31.12.2014. godine imalo zaposlenih 344. Preduzeće je zapošljavalo 344 radnika na dan 31. decembra 2013. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Preduzeće vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Preduzeće je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili

izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvšnog direktora 22.01.2015.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti,
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti,

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2014.godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Preduzeće konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Preduzeće 100% vlasnik:

- Progas, Nikšić, Republika Crna Gora
- Messer GTM, Kosovska Mitrovica,
- Messer BH Gas, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Aligas, Turska
- Messer Albagas, Albanija

Preduzeće nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2014	2013
USD	99,4641	83,1282
EUR	120,9583	114,6421

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Preduzeća procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Preduzeće ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Preduzeća. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Preduzeće odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Preduzeće vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Preduzeća, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Preduzeća i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Preduzeće obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Preduzeća, da je potraživanje u knjigama Preduzeća otpisano kao nenaplativo i da Preduzeće nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi. Preduzeće vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2014	Procenjeni vek trajanja u godinama	2013	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterka oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i altati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju fer vrednost je moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Biološka sredstva

Preduzeće nije imalo biološka sredstva na dan 31.12.2014.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Preduzeće nije imalo lizing na dan 31.12.2014. godine.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Preduzeće nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2014. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Preduzeća, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2014. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Preduzeće nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Preduzeće ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Preduzeća obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisijonu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Preduzeća, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Preduzeća:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode,
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Preduzeća da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse i
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora. Preduzeće najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembar 2014. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79.121				70.264	149.385
Potraživanja	669.383				1.182.714	1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	1.057.176				1.778.838	2.836.014
Učešća u kapitalu	0				2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja	245.454					245.454
Ostala potraživanja					264.614	264.614
Ukupno	2.051.134	0	0		5.839.111	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	0				471	471
Obaveze iz poslovanja	199.581		796		276.569	476.946
Dugoročne obaveze	0		0		0	
Ostale obaveze	121		0		344.250	344.371
Ukupno	199.702	0	796	0	621.290	821.788
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2014	1.851.432	0	-796	0	5.217.821	7.068.457

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	75.550		249		121.300	197.099
Potraživanja	470.262				1.210.184	1.680.446
Kratkoročni finansijski plasmani	1.489.775		15.794		204.154	1.709.723
Učešća u kapitalu					3.632.990	3.632.990
Dugoročna potraživanja	243.300					243.300
Ostala potraživanja					225.678	225.678
Ukupno	2.278.887	0	16.043		5.394.306	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze						
Obaveze iz poslovanja	67.983	548	1413	281	335.459	404.855
Dugoročne obaveze						
Ostale obaveze	229				238.627	238.856
Ukupno	68.212	548	1.413	281	574.086	643.711
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2013	2.210.675	-548	14.630	-281	4.820.220	7.045.525

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Preduzeća je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2014	2013
Finansijska sredstva	3.069.164	1.709.723
Finansijske obaveze		
Razlika	3.069.164	1.709.723
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	149.385	197.099
Finansijske obaveze		
Razlika	149.385	197.099

Preduzeće ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	149.385				149.385
Potraživanja	1.778.013	74.084	0		1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.014				2.836.014
Učešća u kapitalu				2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja			12.273	233.181	245.454
Ostala potraživanja	256.676	7.938			264.614
Ukupno	5.020.088	82.022	12.273	2.775.862	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	471				471
Obaveze iz poslovanja	476.946				476.946
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	344.371				344.371
Ukupno	821.788	0	0	0	821.788
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2014	4.198.300	82.022	12.273	2.775.862	7.068.457

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2013. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	197.099				197.099
Potraživanja	1.596.424	84.022			1.680.446
Kratkoročni finansijski plasmani	1.709.723				1.709.723
Učešća u kapitalu				3.632.990	3.632.990
Dugoročna potraživanja			12.165	231.135	243.300
Ostala potraživanja	214.394	11.284			225.678
Ukupno	3.717.640	95.306	12.165	3.864.125	7.689.236
Kratkoročne finansijske obaveze					0
Obaveze iz poslovanja	404.855				404.855
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	238.856				238.856
Ukupno	643.711	0	0	0	643.711
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2013.	3.073.929	95.306	12.165	3.864.125	7.045.525

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Preduzeće od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštaju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br.33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Preduzeća po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Kupci u zemlji - bruto	2.447.721	2.717.119
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	328.619	280.857
- ostali bruto	400.976	272.357
Ispravka vrednosti kupaca	1.325.219	1.589.887
Ukupno	1.852.097	1.680.446

Najveći kupac Preduzeća je Železara Smederevo. Železara značajno učestvuje u prihodima preduzeća i u potraživanjima od kupaca. Na dan 31.12.2014. potraživanje od Železare Smederevo je 418.224. hiljade RSD. U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena njaveće je potraživanje prema Sartidu Smederevu u vrednosti od 261.588 hiljada RSD

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

u hiljadama RSD	Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti	
	Bruto	2014	Bruto	2013
	2014	2014	2013	2013
Nedospela potraživanja	1.379.634		1.126.981	
Docnja od 0-30 dana	370.415		282.991	
Docnja od 31-60 dana	94.513		268.333	
Docnja od 61-90dana	83.502	75.967	248.328	246.187
Docnja od 91-180 dana	190.724	190.724	315.460	315.460
Docnja od 181-360 dana	218.925	218.925	176.674	176.674
Docnja preko 360	839.603	839.603	851.566	851.566
Ukupno	3.177.316	1.325.219	3.270.333	1.589.887

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014	2013
Stanje 01. janura	1.589.887	1.333.319
Povećanje		256.568
Smanjenje	264.668	
Otpis		
Stanje31. decembra	1.325.219	1.589.887

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit preduzeća.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine, koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2014	2013
Ukupne obaveze	879.099	743.183
Minus: gotovisni ekvivalenti i gotovina	149.385	197.099
Neto dugovanja	729.714	546.084
Sopstveni kapital	13.238.876	12.579.679
Kapital - Ukupno	13.238.876	12.579.679
Koeficijent zaduzenosti u %	5,51	4,34

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Preduzeće smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	51	556
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	505	4.626
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	22.356	13.389
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	439.249	368.445
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	22.188	26.652
Ukupno	484.349	413.668

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	24.212	24.211
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	86.291	82.564
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	456.487	468.030
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.550.815	4.358.250
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	223.802	146.947
Ukupno	5.341.607	5.080.002

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od zakupnina	74.148	65.899
Ostali poslovni prihod	43.243	24.908
Ukupno	117.391	90.807

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihod od aktiviranja robe	18.462	7.949
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	9.769	8.985
Ukupno	28.231	16.934

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljdama RSD	2014	2013
Nabavna vrednost prodate robe	376.982	321.474
Ukupno	376.982	321.474

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi materijala za izradu	407.500	396.568
Troškovi ostalog materijala	6.799	84.899
Troškovi rezervnih delova	68.068	
Troškovi alata i sitnog inventara	10.272	
Ukupno	492.639	481.467

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi energije i goriva	1.258.985	1.212.671
Ukupno	1.258.985	1.212.671

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	611.728	583.276
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	105.131	101.258
Troškovi naknada po ugovoru o delu	16.958	18.404
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.679	1.610
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	4.864	7.948
Troškovi naknade fizičkim licima	1.641	2.190
Ostali lični rashodi i naknade	41.369	68.797
Ukupno	783.370	783.483

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljdama RSD	2014	2013
Troškovi transportnih usluga	340.382	339.656
Troškovi usluga održavanja	85.138	90.380
Troškovi zakupnina	12.622	10.023
Troškovi sajma	490	755
Troškovi reklame i propagande	9.143	6.723
Troškovi ostalih usluga	98.339	77.458
Ukupno	546.114	524.995

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi amortizacije -Ukupno	595.186	547.533
nekretnine, postrojenja i oprema	592.882	545.826
nematerijalnih ulaganja	2.304	1.707
Ukupno	595.186	547.533

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi dugoročnih rezervisanja za sudske sporove	0	0
Ukupno	0	0

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2014	2013
Troškovi neproizvodnih usluga	297.466	288.084
Troškovi reprezentacije	7.565	8.843
Troškovi premija osiguranja	19.039	14.837
Troškovi platnog prometa	3.386	2.631
Troškovi članarina	970	922
Troškovi poreza	18.091	23.277
Ostali nematerijalni troškovi	10.741	11.627
Ukupno	357.258	350.221

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	93.863	223.395
- ostala povezana lica	6.121	0
Prihodi od kamata	41.303	100.772
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	143.761	160.709
- efekti valutne klauzule	1.539	2.217
Ostali finansijski prihodi	14.624	899
Ukupno	301.211	487.992

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	1.265	1.167
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	42.586	136.219
- efekti valutne klauzule	1.544	193
Ostali finansijski rashodi		
Ukupno	45.395	137.579

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	264.668	0
Ukupno	264.668	0

Preduzeće je u 2014 godini naplatilo potraživanja Železara Smederevo. Deo tih naplaćenih potraživanja je iz 2013. godine i tada je u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima urađeno obezvređenje potraživanja.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2014	2013
Obezvređenje dugoročnih plasmana	1.209.584	875.412
Obezvređenje potraživanja		256.567
Ukupno	1.209.584	1.131.979

Preduzeće je izvršilo test obezvređenje učešća u kapitalu Messer Albagaz Turska u skladu sa zahtevima Međunarodnih računovodstvenih standarda. Tom prilikom utvrđena je negativna nadoknadiva vrednost investicije u društvo Messer Aligaz Turska. Preduzeće je izvršilo obezvređenje plasmana u iznosu od 1.209.584 hiljada RSD.

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.664	139.750
Dobici od prodaje materijala	679	868
Viškovi	0	128
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	1.936	358
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	14.983	18.792
Ostali prihodi	9.846	7.305
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	48.108	167.201

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2014	2013
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	20.438	49.450
Gubici od prodaje materijala	884	0
Manjkovi	467	859
Rashodi ugovorene zaštite	10.535	0
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	1.796	29.809
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	17.706	107
Ostali nepomenuti rashodi		8.077
Ukupno rashodi	51.826	88.302

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	4.571	9.489
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	9.237	12.404
Ukupno/ gubitak	4.666	2.915

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2014	2013
Poreski rashodi perioda	222.935	163.332
Odloženi poreski rashodi	0	40.487
Odloženi poreski prihodi	25.161	0
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	197.774	203.819

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2014	2013
Dobit pre oporezivanja	856.971	683.194
Obračunati porez po stopi od 15%	128.546	102.479
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	27.845	23.756
Ostale trajne razlike	183.721	137.550
Poreska oslobođenja	(117.177)	(98.807)
Obračunati tekući porez po umanjenju	222.935	164.978
Efekti odloženih poreza	(25.161)	40.487
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	197.774	205.465
Efektivna poreska stopa	23%	30%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 752.224 hiljada RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska obaveze u iznosu od RSD 811 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.			2013.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava		811	811		25.971	25.971
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva						
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto		811	811		25.971	25.971

(e) Odloženi porezi priznati u okviru rezultata/kapitala

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Odložena poreska obaveza perioda 2014	811	
Odložena poreska obaveza perioda 2013	25.972	25.972
Odložena poreska sredstva perioda 2012		14.515
Odloženi poreski rashod perioda		40.487
Odloženi poreski prihod perioda	25.161	

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje na dan 1. januara 2013.	8.001	14.835			22.836
Povećanja u toku godine		4.857			4.857
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2013.	8.001	19.692			27.693
Povećanja u toku godine		2.079			2.079
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi		822			822
Zatvaranje datih avansa					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	22.593			30.594
Akumulirana ispravka vrednosti					
Stanje 1. januara 2013.	8.001	14.066			22.067
Amortizacija za tekuću godinu		856			856
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2013.	8.001	14.922			22.923
Amortizacija za tekuću godinu		2.304			2.304
Otuđenja i rashodovanja					
Prenosi					
Ostalo					
Stanje na 31. decembra 2014.	8.001	17.226			25.227
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2013. godine					
	0	4.770			4.770
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014. godine					
	0	5.367			5.367

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2013.	64.486	1.093.295	8.602.511	500	243.568	13.499	138.689	10.156.548
Povećanja u toku godine	1.863	21.275	362.799		486.300		717.679	1.589.916
Otuđenja i rashodovanja		5.831	71.856			10.076	869	88.632
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	320	81.410	183.494		-114.498		-105.167	45.559
Ostalo							-181	-181
Stanje na 31. decembra 2013.	66.669	1.190.149	9.076.948	500	615.370	3.423	750.151	11.703.210
Povećanja u toku godine	15.059	18.561	512.009		529.738		227.067	1.302.434
Otuđenja i rashodovanja	338	11.916	77.873					90.127
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	16.679	14.169	70.351		800.861		-902.882	-822
Zatvaranje datih avansa								0
Ostalo								0
Stanje na 31. decembra 2014.	98.069	1.210.963	9.581.435	500	1.945.969	3.423	74.336	12.914.695
Akumulirana ispravka vrednosti								
Stanje 1. januara 2013.		750.877	5.249.580			4.543		6.005.000
Amortizacija za tekuću godinu		26.987	518.279			560		545.826
Otuđenja i rashodovanja		520	36.113			1.680		38.313

Efekti procene vrednosti								0
Prenosi		24.862	2					24.864
Ostalo								
Stanje na 31. decembra 2013.		802.206	5.731.748			3.423		6.537.377
Amortizacija za tekuću godinu		29.155	563.679					593.834
Otuđenja i rashodovanja		8.577	61.113					69.690
Efekti procene vrednosti								
Prenosi								
Ostalo								
Stanje na 31. decembra 2014.		822.784	6.234.314	0	0	3.423	0	7.060.521
Sadašnja vrednost na dan								
31. decembra 2013. godine	66.669	387.943	3.345.200	500	615.370	0	750.151	5.165.833
Sadašnja vrednost na dan								
31. decembra 2014. godine	98.069	388.179	3.347.121	500	1.945.969	0	74.336	5.854.174

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	17.708	63.267
Nabavke u toku godine		
Prenosi		-45.559
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara 2013. godine	17.574	41.588
Amortizacija u toku godine	49	851
Prenosi		24.865
Stanje na dan 31. 12.	17.623	17.574
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	85	134

Na dan 31. decembra 2014. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup

Sredstva	Dat.kapit.	Opis sredstava	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Knjig.vr.
1008610	1.1.1948	MAŠINSKA ZGRADA K.P. 4173/1 P.B.1 ;675 m2	6.387.621,68	-6.387.621,68	0
1008613	1.1.1948	ZGRADA UPRAVE - STARA K.P. 4173/1-2 P.B.3 ;270 m2	783.548,37	-783.548,37	0
1008617	1.1.1948	ZGRADA MAŠINSKE RADIONICE K.P.4173/1 P.B.2 ;399 m2	323.639,57	-323.639,57	0
1008615	1.1.1951	ANEX ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3 ; 15 m2	62.456,82	-62.456,82	0
1008611	1.1.1953	ZGRADA GARAŽ SA ARHIVOM K.P. 4173/1 P.B.5 ; 90 m2	73.812,67	-73.812,67	0
1008616	1.1.1953	ZGRADA ISPITNE STANICE K.P. 4173/1 P.B.3 ;35 m2	85.168,32	-85.168,32	0
1003968	1.1.1972	ZGRADA STOVARIŠTA PB-77 M2	709.735,70	-709.735,70	0
1003969	1.1.1972	OGRADA ŽIČANA STOVARIŠTA L-104 M	45.423,17	-45.423,17	0
1008614	1.9.1975	UPR.ZGR.SA RESTORANOM K.P. 4174 P.B.2 ;364 m2	2.753.774,68	-2.753.774,68	0
1003958	30.11.1992	SPOLJNI PRIKLJUČAK ELEKTRIKE	743.802,91	-743.802,91	0
1003959	30.11.1992	PRISTUPNI PUT SA ODV. C2H2	755.158,84	-715.542,84	39.616,00
1003960	30.11.1992	ZGRADA UPRAVE I SAN. ČVOR kp.101; pb.4,6 - 101m2	630.245,39	-630.245,39	0
1003961	30.11.1992	MAGACIN ZA KARBID C2H2 kp.7400 pb 2-139m2	1.004.985,88	-1.004.985,88	0
1003962	30.11.1992	PRIRUČNI MAGACIN C2H2 kp.7400 pb 3 86m2 srušeno	215.759,48	-215.759,48	0
1003963	30.11.1992	KANALIZ.INSTAL.C2H2	102.202,03	-102.202,03	0
1003964	30.11.1992	SPOLJNI PRIKLJ.VOD.I KAN.C2H2	493.975,86	-493.975,86	0
1003965	30.11.1992	OGRADA KRUGA C2H2	739.699,98	-694.089,98	45.610,00
1004317	30.11.1992	POGON O2 - rekonstrukcija	511.516,45	-511.516,45	0
1008609	30.11.1992	ZGRADA PRIZEMNA ZA POGON - rekonstrukcija	1.285.644,01	-1.285.644,01	0
		UKUPNO	17.708.171,81	-17.622.945,81	85.226,00

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljdama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.379.595	3.260.321
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	4.615.732	4.496.458
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz Turska	-2.073.641	-864.058
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.542.091	3.632.400

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljdama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljdama RSD	2014	2013
Ostali dugoročni plasmani	234.613	243.798
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	234.613	243.798
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-498
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	233.150	243.300

30. ZALIHE

U hiljdama RSD	2014	2013
Materijal i rezervni delovi	78.323	59.663
Nedovršena proizvodnja	41.728	54.208
Gotovi proizvodi	33.191	27.302
Roba	68.676	86.167
Dati avansi	146.186	235.549
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	368.104	462.889

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2014	2013
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matično i zavisna pravna lica u zemlji	48.274	25.469
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	146.211	117.046
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	165.707	78.440
Kupci u zemlji	2.447.722	2.717.119
Kupci u inostranstvu	369.402	332.259
Bruto potraživanja od kupaca	3.177.316	3.270.333
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	-1.066.780	-1.330.863
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	-258.439	-259.024
Ispravka vrednosti kupcaca	-1.325.219	-1.589.887
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	48.274	25.469
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	146.211	117.046
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	165.707	78.440
Neto kupci u zemlji	1.380.942	1.386.256
Neto kupci u inostranstvu	110.963	73.235
Ukupno neto kupci	1.852.097	1.680.446

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2014	2013
Potraživanja od zaposlenih	242	182
Potraživanja za porez na dobit	651	651
Potraživanja za refundacije	2.144	
Ostala kratkoročna potraživanja	17.243	22.594
Ispravka vrednosti ostalih kratkoričnih potraživanja	-17.024	-17.024
Kratkoročni finansijski plasmani neto	3.256	6.403

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2014	2013
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	7.311	8.038
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.828.703	1.701.685
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	-3.784	-3.784
Ukupno	2.836.014	1.709.723

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2014	2013
Hartije od vrednosti	713	475
Dinarski tekući računi	69.245	120.443
Blagajna	216	217
Devizni tekući računi	79.121	75.799
Ostala novčana sredstva	90	165
Ukupno	149.385	197.099

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod banke Montex banke kojoj je oduzeta dozvola na rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Unapred plaćeni troškovi	7.827	8.973
Razgraničenje PDV		276
Ostala AVR	15.534	8.337
Ukupno	23.361	17.586

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2014. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Preduzeća je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa. Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2014.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.072	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Preduzeće krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljdama RSD	2014	2013
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	10.072.411	9.413.214
Gubitak		
Ukupno	13.238.876	12.579.679

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljdama RSD	2014	2013
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	56.500	73.500
Ostala dugoročna rezervisanja		
Ukupno	56.500	73.500

Na dan 31. decembra 2014. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2014. i 2013 godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01 2013. godine	97.364
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	4.501
Ukidanje u korist prihoda	19.363
Stanje na dan 31.12.2013. godine	73.500
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	2.017
Ukidanje u korist prihoda	14.983
Stanje na dan 31.12.2014. godine	56.500

38. DUGOROČNE OBAVEZE

Preduzeće nema dugoročne obaveze na dan 31.12.2014.godine

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2014	2013
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	472	
Ukupno	472	0

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljdama RSD	2014	2013
Dobavljači matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači matična i povezna pravna lica u inostranstvu	64.593	55.541
Dobavljači ostala povezana pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	92.161	12.256
Dobavljači u zemlji	272.823	309.606
Dovaljači u inostranstvu	46.858	26.941
Ostale obaveze iz poslovanja	511	511
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanje	476.946	404.855

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljdama RSD	2014	2013
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	237.729	195.639
Ostale kratkoročne obaveze	241	650
Ukupno	237.970	196.289

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljdama RSD	2014	2013
Obaveza za porez na dobit preduzeća	60.927	25.822
Ukupno	60.927	25.822

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljdama RSD	2014	2013
Unapred obračunati troškovi	94	
Unapred naplaćeni prihodi	2.070	2.263
Ukupno	2.164	2.263

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2014	2013
Ambalaža drugih lica		10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	35.187	39.656
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	843	38.653
Stanje na dan 31 decembar	37.264	79.553

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2014	2013
Neto dobitak	659.197.147	479.375.076
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	636	462

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Preduzeće pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

	2014	2013
Potraživanja od prodaje	RSD 000	RSD 000
Messer Albagas	140.021	89.353
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	63.234	25.721
MessrGMT	48.274	25.469
Messer Tehnoplina	31.062	4.999
Messer Bulgaria	25.525	20.312
Messer Hungarogaz KFT	15.003	13.373
Messer Croatia Plin	10.125	
Messer Romania Gaz S.R.L	10.027	8.395
Mec Group	5.805	1.759
Messer Aligaz	3.284	1.147
Messer Mostar Plin	2.640	1740
Messer Slovenija	2.238	2.064
Messer Group	1.685	1954
Messer BH Gas d.o.o	1.221	
Messer Technogas Praha	48	
Progas Podgorica		24.592
Messer Ukraina		77
Ukupno	360.192	220.955

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Obaveze prema		
Messer Gas Pak	72.263	
Messer Group GMBH	53.879	54.984
Messer Austria	10.675	5.389
Messer Albagas	7.819	
MEC Group	4.951	3603
Progas	1.553	
Messer Informacioni	1.459	1059
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	1.359	1.271
Messer Aligas	1.342	
Messer Hungarogaz	855	773
Messer Belgium	293	160
Messer Romania	259	
Messer BH gas		558
Messer Schweiz	47	
Messer France		
Messer Belgium		
Ukupno	156.754	67.797

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi i prihodi od prodaje osnovnih sredstava

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Messer Hungarogaz KFT	121.356	162.976
Messer Bulgaria	158.828	132.932
Messer AlbaGas	64.325	65.137
Messer Romania Gaz S.R.L	73.395	58.039
Messer Tehnoplina	34.570	47.536
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	48.212	39.713
Messer Croatia Plin	24.656	29.389
Messer BH Gas d.o.o.	1.197	17.568
Messer Aligaz	33.126	15.957
Messer Mostar Plin	18.038	12.337
Progas	1.594	9.236
Messer GTM	24.684	8.882
MEC Group	14831	5613
Messer Slovenia	2.265	3.464
Messer Technogas Praha	2.974	3.285
Messer Italia		2.963
Messer Group	382	312
Messer Gas Pak	1.769	
Ukupno	626.202	615.339

Potraživanja za date avanse	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	112.945	107.048
Ukupno	112.945	107.857

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2014.	2013.
Kratkoročna primanja	5.119	5.505
Ukupno	5.119	5.505

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30.09. 2014. i 2013. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37, na dan 31. decembra 2014. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 56.500 hiljada.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Uprave Carine		5.100
Garancija izdata u korist Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
Garancija izdata u korist -Bežanikska kosa		664
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		124
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		59
Garancija izdata u korist -Agencija za privatizaciju RS	250	20.782
Garancija izdata u korist -Energoprojekt		1.076
Garancija izdata u korist - Nikola Tesla		1.265
Garancija izdata u korist -Kolubara		984
Garancija izdata u korist - Klinički centar Srbije		2.363
Garancija izdata u korist - NIS		194
Garancija izdata u korist -Kolubara		195
		0
Ukupno 2013.		39.656

“MESSER TEHNOGAS” AD
Napomene uz finansijske izveštaje

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.045
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.966
Garancija izdata u korist Uprave Carine	7.900
Garancija izdata u korist kupca NIS Novi Sad	59
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	868
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Uprave Carine	3.000
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	211
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	389
Garancija izdata u korist kupca RFZO	12.200
	0
Ukupno 2014.	35.187

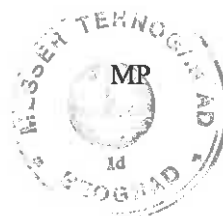
49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

U Beogradu, 16.04. 2015. godine

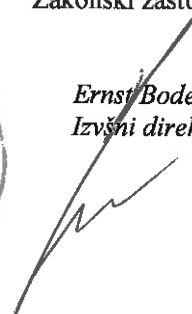
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansijske i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2014 GODINU

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik

- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja uglavnom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Franz Gerfried Schmidt, član
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Draganu Đuričinu je isplaćena neto naknada za člana odbora direktora u iznosu od 468.613 RSD.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvšni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranici preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Privreda Srbije je 2013. godine zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od 2,6%, najviše zahvaljujući izvozu Fiata, ali je 2014. godine ponovo skliznula u recesiju, sa padom BDP-a od -1,8% i padom industrijske proizvodnje od -6,5%. Najveći uticaj na negativni rast imale su poplave koje su pogodile mnoge krajeve zemlje u maju, kao i činjenica da Železara Smederevo još nije pronašla strateškog partnera.

Lokalna valuta je oslabila od početka 2014. godine, kada je evro vredeo 114,64 RSD, a dinar imao svoju najveću vrednost, do 120,96 RSD za jedan evro poslednjeg dana decembra 2014. Svoju najnižu vrednost dinar je imao 18. decembra, 122,63 dinara za 1 Eur.

Strane direktne investicije su na istom nivou kao i prethodne godine (1.263 miliona Evra).

Messer Tehnogas je 2014. godine imao rast prihoda od prodaje za 6% u poredenju sa prethodnom godinom, a kako nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti, zabeležen je i rast potraživanja u odnosu na prošlu godinu.

Poslovanja Messer Tehnogasa 2014. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2014 RSD 000	31.12.2013 RSD 000
Poslovni prihodi	5.943.347	5.584.477
Prihodi od prodaje robe	484.349	413.668
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	5.341.607	5.080.002
Drugi poslovni prihodi	117.391	90.807
Poslovni rashodi	4.388.892	4.195.701
Nabavna vrednost prodate robe	376.982	321.474
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	28.231	16.934
Povećanje vrednosti zaliha	8.929	17.471
Smanjenje vrednosti zaliha	15.518	8.262
Troškovi materijala	492.639	481.467
Troškovi goriva i energije	1.258.985	1.212.671
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	783.370	783.483
Troškovi proizvodnih usluga	546.114	524.995
Troškovi amortizacije i rezervisanja	595.186	547.533
Ostali poslovni rashodi	357.258	350.221
Poslovni dobitak	1.554.455	1.388.776
Finansijski prihodi	301.211	487.992
Finansijski rashodi	45.395	137.579
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	264.668	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	1.209.584	1.131.979
Ostali prihodi	48.108	167.201
Ostali rashodi	51.826	88.302
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	861.637	686.109
Neto gubitak/dobitak poslovanja	4.666	2.915
Dobitak pre oporezivanja	856.971	683.194
Poreski rashodi perioda	222.935	163.332
Odloženi poreski rashodi/prihodi	25.161	40.487
Neto dobitak	659.197	479.375

Poslovanja Messer Tehnogasa 2014. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	RSD 000	RSD 000
	31.12.2014	31.12.2013
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerjalna ulaganja	5.367	4.770
Nekretnine, postojenja i oprema	5.854.259	5.165.967
Učešće u kapitalu	2.542.681	3.632.990
Ostali dugoročni finansijski plasmani		
	245.454	243.300
Dugoročna potraživanja	0	
Ukupna stalna imovina	8.647.761	9.047.027
Zalihe	368.104	462.889
Potraživanja	2.089.826	1.876.085
Druga potraživanja	3.256	6.403
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.014	1.709.723
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	149.385	197.099
Porez na dodatu vrednost i AVR	23.629	23.636
Ukupna obrtna imovina	5.470.214	4.275.835
Odložena poreska sredstva	0	
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	14.117.975	13.322.862
Vanposlovna aktiva	37.264	79.553
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.231	1.282.231
Nerspoređena dobit i gubita	10.072.411	9.413.214
Ukupan kapital	13.238.876	12.579.679
Dugoročna rezervisanja	56.500	73.500
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti kaucije	22.522	12.309
Obaveze prema dobavljačima	476.435	404.344
Ostale kratkoročne obaveze	238.952	196.800
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	81.715	27.995
PVR	2.164	2.263
Ukupne kratkoročne obaveze	821.788	643.711
Odložene poreske obaveze	811	25.972
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	14.117.975	13.322.862
Vanbilansa pasiva	37.264	79.553

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA

Prinos na ukupan kapital	6,51	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	4,98	%
		%
Stepen zaduženosti	6,22	%
		%
Stopa neto dobitka	11,09	%
		%
I stepen likvidnosti	18,18	%
		%
II stepen likvidnosti	620,85	%
Neto obrtni kapital	4.648.426	HRSD
Tržišna kapitalizacija	5.650.822.758	RSD
Dobit po akciji	635,89	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2014.	31.12.2013.
Beograd	125	127
Smederevo	48	49
Pančevo	39	34
Novi Sad	17	21
Niš	28	29
Bor	19	20
Kraljevo	41	40
Požega	6	7
Nikšić	20	17
Ukupno	344	344

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Sredinom marta 2015. godine, Vlada Srbije, umesto traženja strateškog partnera za Železaru Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, odlučila da izabere menadžment koji će upravljati Železalom, dok će sama kompanija ostati u vlasništvu države Srbije.

Postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema planiranom profilu potrošnje tadašnjeg U.S. Stil-a, koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane. Poslednjih godina potrošnja kiseonika u Železari bila je drastično manja od ugovorenih količina i projektovanog kapaciteta novog postrojenja izgrađenog 2005. i 2006. Svaka promena proizvodnje Železare može imati veliki posredan i neposredan uticaj na Messer Tehnogas, i u smislu smanjenja prihoda od prodaje Železari, i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što može dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

U maju 2015. godine predviđen je završetak izgradnje novog postrojenja za razlaganje vazduha, investicije vredne oko 20 miliona Evra, u Boru i početak snabdevanja nove topionice RTB-a Bor. Novo postrojenje biće tri puta većeg kapaciteta od postojeće fabrike.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2015. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.263.613 HRSD i investicije u iznosu od 1.276.727 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i rast investicija u poređenju sa 2014. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljenje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike.

Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u 1.028.338,81 EUR u toku 2014. godine. Preduzeće je kupilo preostale akcije Messer Aligaza od manjinskih akcionara i to od Messer Bulgaria, Messer Hungarogas, Messer Austria, Messer Tatragas u ukupnom iznosu od 3.845,68 EUR
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2013. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene za 2013. godine, Messer Tehnogasu je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 811.438,70 a EUR neto u 2014. godini.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

- Iz oblasti hemije i industrije:
  1. Inertizacija i guranje kracera (inertization and pigging) naftovoda sirove nafte.
  2. Produvanje, stavljanje pod pritisak azota i presurizacija aminskog postrojenja u atmosferi azota u postrojenju za aminsko pranje prirodnog gasa.
  3. Hlađenje čvrstih sklopova (shrink fitting).
- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda:
  1. Prvi put primena CO₂ za neutralizaciju sirove vode u proizvodnji pijaće vode – Majdevo – Kruševac
  2. Prva neutralizacija sa CO₂ industrijske otpadne vode
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji: rađeni su eksperimenti hlađenja u industriji mesa i mleka i pekarskoj industriji

- Iz oblasti primene suvog leda: rađeni su eksperimenti čišćenja površina u štamparijama, elektro industriji, livnicama, u auto industriji, remontu vojnih aviona, kod čvrstih spojeva u mašinskoj industriji.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Na lokaciji Rakovice nabavljeni su specijalni kontejneri za sakupljanje šljake pri proizvodnji acetilena. To omogućava lakše i bezbednije pruzimanje otpada.
- Na lokaciji Rakovice je ugrađena centrifugalna pumpa za pretakanje TO₂, čiji efekat se ogleda u smanjenju emisija kao i smanjenju buke na okolinu.
- Na lokaciji Kraljeva izvršena je kompletna zamena postojeće stolarije koja ispunjava sve zahtev u smislu samnjenja tj. uštede energije za grejanje. Takođe je započeta termoizolacija spoljnih zidova
- Na lokaciji Novog Sada su nabavljena tri kontejnera zapremine 1m³ za razvrstavanje otpada
- Na lokaciji Smedereva izvršena je zamena živinih svetiljki sa LED svetiljkama što je dovelo do smanjenja utroška energije.
- Na lokaciji Niša urađena je termo izolacija ispod krova prostorije prodajnog centra, kao i ugradnja mini elektro kotla za grejanje, osvetljenje reklamnih panoa pomoću reflektora zamenjeno je osvetljenjem sa LED diodama
- Na lokaciji Niša zamenjeno je u prostorijama prodaje, magacina. Postojeće grejanje TA pećima i grejalicama zamenjeno je električnim kotlom
- Na lokaciji Pančeva zamenjeno je grejanje u proizvodnim pogonima.
- Na lokaciji Pančeva urađen je novi sistem snabdevanja tehničkom vodom. Na pogonu vodonika se koristi voda iz bunara a na pogonu proizvodnje azota koristi se povratna voda rashladnog sistema kompresora
- Na lokaciji Pančevo urađena je termo izlacija na plafonima punionice gasnih smeša i u komandnoj zgradi postrojenja za proizvodnju azota i na taj način smanjena je potrošnja energije za zagrevanje.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Preduzeće ima zavisna pravna lica i u njima akcije ili udele i to:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Iznos ulaganja u hiljadama RSD

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.379.595	3.260.321
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	4.615.732	4.496.458
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz Turska	-2.073.641	-864.058
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.542.091	3.632.400

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

Preduzeće je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2014. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na hemijskom fakultetu i smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja, osim što je Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti podneo protiv Društva prekršajnu prijavu zbog objavljivanja originalnog spiska akcionara Društva, dobijenom u pdf formi od Centralnog registra, na svom sajtu i Društvo je u 2014.godini platilo prekršajnu kaznu od 100.000 RSD zbog toga, jer je mišljenje suda i poverenika bilo da je Društvo moralo sa pdf spiska da učini određene podatke o akcionarima nevidljivim.

Beograd, 16.04.2015. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2014 GODINU

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik

- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja uglavnom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Franz Gerfried Schmidt , član
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Draganu Đuričinu je isplaćena neto naknada za člana odbora direktora u iznosu od 468.613 RSD.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Privreda Srbije je 2013. godine zabeležila rast bruto domaćeg proizvoda od 2,6%, najviše zahvaljujući izvozu Fiata, ali je 2014. godine ponovo skliznula u recesiju, sa padom BDP-a od -1,8% i padom industrijske proizvodnje od -6,5%. Najveći uticaj na negativni rast imale su poplave koje su pogodile mnoge krajeve zemlje u maju, kao i činjenica da Železara Smederevo još nije pronašla strateškog partnera.

Lokalna valuta je oslabila od početka 2014. godine, kada je evro vredeo 114,64 RSD, a dinar imao svoju najveću vrednost, do 120,96 RSD za jedan evro poslednjeg dana decembra 2014. Svoju najnižu vrednost dinar je imao 18. decembra, 122,63 dinara za 1 Eur.

Strane direktne investicije su na istom nivou kao i prethodne godine (1.263 miliona Evra).

Messer Tehnogas je 2014. godine imao rast prihoda od prodaje za 6% u poređenju sa prethodnom godinom, a kako nelikvidnost u srpskoj privredi i dalje predstavlja veliki problem i prepreku za poslovne aktivnosti, zabeležen je i rast potraživanja u odnosu na prošlu godinu.

Poslovanja Messer Tehnogasa 2014. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2014 RSD 000	31.12.2013 RSD 000
Poslovni prihodi	5.943.347	5.584.477
Prihodi od prodaje robe	484.349	413.668
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	5.341.607	5.080.002
Drugi poslovni prihodi	117.391	90.807
Poslovni rashodi	4.388.892	4.195.701
Nabavna vrednost prodate robe	376.982	321.474
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	28.231	16.934
Povećanje vrednosti zaliha	8.929	17.471
Smanjenje vrednosti zaliha	15.518	8.262
Troškovi materijala	492.639	481.467
Troškovi goriva i energije	1.258.985	1.212.671
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	783.370	783.483
Troškovi proizvodnih usluga	546.114	524.995
Troškovi amortizacije i rezervisanja	595.186	547.533
Ostali poslovni rashodi	357.258	350.221
Poslovni dobitak	1.554.455	1.388.776
Finansijski prihodi	301.211	487.992
Finansijski rashodi	45.395	137.579
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	264.668	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	1.209.584	1.131.979
Ostali prihodi	48.108	167.201
Ostali rashodi	51.826	88.302
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	861.637	686.109
Neto gubitak/dobitak poslovanja	4.666	2.915
Dobitak pre oporezivanja	856.971	683.194
Poreski rashodi perioda	222.935	163.332
Odloženi poreski rashodi/prihodi	25.161	40.487
Neto dobitak	659.197	479.375

Poslovanja Messer Tehnogasa 2014. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	RSD 000	RSD 000
	31.12.2014	31.12.2013
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerjalna ulaganja	5.367	4.770
Nekretnine, postojenja i oprema	5.854.259	5.165.967
Učešće u kapitalu	2.542.681	3.632.990
Ostali dugoročni finansijski plasmani		
	245.454	243.300
Dugoročna potraživanja	0	
Ukupna stalna imovina	8.647.761	9.047.027
Zalihe	368.104	462.889
Potraživanja	2.089.826	1.876.085
Druga potraživanja	3.256	6.403
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.014	1.709.723
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	149.385	197.099
Porez na dodatu vrednost i AVR	23.629	23.636
Ukupna obrtna imovina	5.470.214	4.275.835
Odložena poreska sredstva	0	
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	14.117.975	13.322.862
Vanposlovna aktiva	37.264	79.553
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.231	1.282.231
Nerspoređena dobit i gubita	10.072.411	9.413.214
Ukupan kapital	13.238.876	12.579.679
Dugoročna rezervisanja	56.500	73.500
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti kaucije	22.522	12.309
Obaveze prema dobavljačima	476.435	404.344
Ostale kratkoročne obaveze	238.952	196.800
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	81.715	27.995
PVR	2.164	2.263
Ukupne kratkoročne obaveze	821.788	643.711
Odložene poreske obaveze	811	25.972
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	14.117.975	13.322.862
Vanbilansa pasiva	37.264	79.553

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA

Prinos na ukupan kapital	6,51	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	4,98	%
		%
Stepen zaduženosti	6,22	%
		%
Stopa neto dobitka	11,09	%
		%
I stepen likvidnosti	18,18	%
		%
II stepen likvidnosti	620,85	%
Neto obrtni kapital	4.648.426	HRSD
Tržišna kapitalizacija	5.650.822.758	RSD
Dobit po akciji	635,89	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2014.	31.12.2013.
Beograd	125	127
Smederevo	48	49
Pančevo	39	34
Novi Sad	17	21
Niš	28	29
Bor	19	20
Kraljevo	41	40
Požega	6	7
Nikšić	20	17
Ukupno	344	344

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Sredinom marta 2015. godine, Vlada Srbije, umesto traženja strateškog partnera za Železaru Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, odlučila da izabere menadžment koji će upravljati Železalom, dok će sama kompanija ostati u vlasništvu države Srbije.

Postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema planiranom profilu potrošnje tadašnjeg U.S. Stil-a, koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane. Poslednjih godina potrošnja kiseonika u Železari bila je drastično manja od ugovorenih količina i projektovanog kapaciteta novog postrojenja izgrađenog 2005. i 2006. Svaka promena proizvodnje Železare može imati veliki posredan i neposredan uticaj na Messer Tehnogas, i u smislu smanjenja prihoda od prodaje Železari, i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što može dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

U maju 2015. godine predviđen je završetak izgradnje novog postrojenja za razlaganje vazduha, investicije vredne oko 20 miliona Evra, u Boru i početak snabdevanja nove topionice RTB-a Bor. Novo postrojenje biće tri puta većeg kapaciteta od postojeće fabrike.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2015. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.263.613 HRSD i investicije u iznosu od 1.276.727 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i rast investicija u poređenju sa 2014. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljenje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike.

Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Vlada Republike Srbije je zaključila Ugovor o pružanju usluga upravljanja i savetovanja u poslovanju Privrednog društva Železara Smederevo sa „HPK inženjering“ iz Holandije. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u 1.028.338,81 EUR u toku 2014. godine. Preduzeće je kupilo preostale akcije Messer Aligaza od manjinskih akcionara i to od Messer Bulgaria, Messer Hungarogas, Messer Austria, Messer Tatragas u ukupnom iznosu od 3.845,68 EUR
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2013. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene za 2013. godine, Messer Tehnogasu je isplaćena dividenda kao osnivaču, u iznosu od 811.438,70 a EUR neto u 2014. godini.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2014. god:

- Iz oblasti hemije i industrije:
  1. Inertizacija i guranje kracera (inertization and pigging) naftovoda sirove nafte.
  2. Produvanje, stavljanje pod pritisak azota i presurizacija aminskog postrojenja u atmosferi azota u postrojenju za aminsko pranje prirodnog gasa.
  3. Hlađenje čvrstih sklopova (shrink fitting).
- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda:
  1. Prvi put primena CO₂ za neutralizaciju sirove vode u proizvodnji pijaće vode – Majdevo – Kruševac
  2. Prva neutralizacija sa CO₂ industrijske otpadne vode
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji: rađeni su eksperimenti hlađenja u industriji mesa i mleka i pekarskoj industriji

- Iz oblasti primene suvog leda: rađeni su eksperimenti čišćenja površina u štamparijama, elektro industriji, livnicama, u auto industriji, remontu vojnih aviona, kod čvrstih spojeva u mašinskoj industriji.

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Na lokaciji Rakovice nabavljeni su specijalni kontejneri za sakupljanje šljake pri proizvodnji acetilena. To omogućava lakše i bezbednije pruzimanje otpada.
- Na lokaciji Rakovice je ugrađena centrifugalna pumpa za pretakanje TO2, čiji efekat se ogleda u smanjenju emisija kao i smanjenju buke na okolinu.
- Na lokaciji Kraljeva izvršena je kompletna zamena postojeće stolarije koja ispunjava sve zahtev u smislu samnjenja tj. uštede energije za grejanje. Takođe je započeta termoizolacija spoljnih zidova
- Na lokaciji Novog Sada su nabavljena tri kontejnera zapremine 1m³ za razvrstavanje otpada
- Na lokaciji Smedereva izvršena je zamena živih svetiljki sa LED svetiljkama što je dovelo do smanjenja utroška energije.
- Na lokaciji Niša urađena je termo izolacija ispod krova prostorije prodajnog centra, kao i ugradnja mini elektro kotla za grejanje, osvetljenje reklamnih panoa pomoću reflektora zamenjeno je osvetljenjem sa LED diodama
- Na lokaciji Niša zamenjeno je u prostorijama prodaje, magacina. Postojeće grejanje TA pećima i grejalicama zamenjeno je električnim kotlom
- Na lokaciji Pančeva zamenjeno je grejanje u proizvodnim pogonima.
- Na lokaciji Pančeva urađen je novi sistem snabdevanja tehničkom vodom. Na pogonu vodonika se koristi voda iz bunara a na pogonu proizvodnje azota koristi se povratna voda rashladnog sistema kompresora
- Na lokaciji Pančevo urađena je termo izlacija na plafonima punionice gasnih smeša i u komandnoj zgradi postrojenja za proizvodnju azota i na taj način smanjena je potrošnja energije za zagrevanje.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Preduzeće ima zavisna pravna lica i u njima akcije ili udele i to:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Iznos ulaganja u hiljadama RSD

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Progas Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer Blena Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz Turska	3.379.595	3.260.321
Učešće u kapitalu Messer Albagasu Albanija	396.907	396.907
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	4.615.732	4.496.458
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz Turska	-2.073.641	-864.058
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.542.091	3.632.400

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2014	2013
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Helas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

Preduzeće je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2014. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na hemijskom fakultetu i smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja, osim što je Poverenik za zaštitu podataka o ličnosti podneo protiv Društva prekršajnu prijavu zbog objavljivanja originalnog spiska akcionara Društva, dobijenom u pdf formi od Centralnog registra, na svom sajtu i Društvo je u 2014.godini platilo prekršajnu kaznu od 100.000 RSD zbog toga, jer je mišljenje suda i poverenika bilo da je Društvo moralo sa pdf spiska da učini određene podatke o akcionarima nevidljivim.

Beograd, 16.04.2015. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine, promenama na kapitalu i o ostalom rezultatu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Mirko Goranović	Direktor administracije
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva za 2014. godinu, je razmotren i prihvaćen 23.04.2015. od strane Odbora direktora. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2014. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće na usvajanju na redovnoj godišnjoj Skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Izvršni direktor

Dana 24.04.2015.

Ernst Bode